

«Калі ёсць эфектыўнасць, тады не трэба сістэму ламаць»

Старшыня Дзяржаўнага камітэта судовых экспертыз Андрэй ШВЕД далажыў Прэзідэнту аб дзейнасці ўстановаў

Дзяржаўны камітэт судовых экспертыз Беларусі — бадай, адна з самых маладых структур у сферы правааховы. Вылучэнне яго ў асобную ўстанову ў 2013 годзе — прызнанне значнай ролі экспертаў пры ўстанаўленні ісціны ў крымінальных, адміністрацыйных, грамадзянска-прававых і эканамічных справах. Спецыялісты камітэта даюць заключэнні па разнастайных кірунках экспертыз — вызначаюць па лінгвістычных асаблівасцях, ці з'яўляецца тэкст абразай, устанаўліваюць асабистыя характарыстыкі чалавека па голасе, маўленні, почырку і псіхафізічных уласцівасцях. Адным з найважнейшых кірункаў работы ДКСЭ ў 2019 годзе стала правядзенне экспертыз, звязаных з наркатычнымі рэчывамі.

Асабліва кіраўнік краіны падчас сустрэчы пацікавіўся ўдасканаленнем сістэмы медыцынскай экспертызы і ўзроўнем развіцця ўстановаў.

— Мяне ўвогуле цікавіць той узровень, на які мы выйшлі, асабліва ў параўнанні з Расіяй і іншымі дзяржавамі. Як узаемадзеянне ў гэтым плане з міжнароднымі экспертнымі групамі, крыміналістамі — вашымі калегамі? — спытаў Прэзідэнт Андрэя Швед.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што сістэму судовых экспертыз стваралі амаль на пустым месцы, у чымсьці рэфармавалі сістэму, якая дасталася.

— Абсталяванне амаль не было. Мы паставілі задачу выйсці на вышэйшы ўзровень экспертнай дзейнасці па ўсіх кірунках, па ўсіх відах злачынстваў. Ці ўдалося нам гэту сістэму стварыць, ці здольная яна незалежна, як цяпер, існаваць? — задаў пытанне беларускі лідар.

Асабліва важна атрымаць адказы ў сувязі з тым, што, як паведаміў кіраўнік дзяржавы, ёсць прапановы зноў пераўпарадкаваць установу.

— Я не схільны да нейкага падпарадкавання, пераўпарадкавання. Але павінен быць прагрэс.

Калі ёсць прагрэс, ёсць эфектыўнасць, тады не трэба сістэму ламаць і чапаць, — рэзюмаваў Прэзідэнт.

Як далажыў Андрэй Швед, сёння ў Беларусі створана ўнікальная, незалежная сістэма, на яго думку, самая лепшая на постсавецкай прасторы.

Украанёны ў практыку новы від экспертызы слядоў выстралу (дазваляе адназначна адказаць, ці мела месца самагубства) дапамог вызначыць суіцыд у рэзананснай справе з супрацоўнікам ДАІ ў Магілёве. «Менавіта нашы спецыялісты шмат у чым вызначылі абставіны гэтага выпадку», — расказаў журналістам Андрэй Швед.

Запатрабаваныя праваахоўнікі і грамадзянамі новыя метады ў лінгвістычнай экспертызе пры абразях і экстрэмізме. Украанёны ў практыку падвід парнаграфічнай экспертызы, звязаны з гвалтоўнымі дзеяннямі ў дачыненні да малалетніх і непаўналетніх. Такая экспертыза ў комплексе з іншымі праводзіцца ў найноўшым цэнтры на вуліцы Любімава ў Мінску.

Як паведаміў старшыня камітэта, завяршаецца мантаж лабараторый ДНК, якія дапамогуць у правядзенні экспертыз па справах мінулых гадоў. Павелічэнне выкрывання такіх злачынстваў — заслуга спецыялістаў ДКСЭ.

— Мы сёння 99 працэнтаў даследаванняў праводзім у тэрмін да 30 сутак, і якасць работы нашых спецыялістаў з кожным годам палепшаецца, — паведаміў Андрэй Швед журналістам. — Заснаванне Дзяржаўнага камітэта судовых экспертыз цалкам сябе апраўдала. У нас створана ўнікальная, высокаэфектыўная сістэма судова-экспертнага забеспячэння правасуддзя, якая не мае аналагаў.

Пацвярджаюць гэта і замежныя спецыялісты, якія звяртаюцца па дапамогу ў справах, і прыязджаюць пераймаць вопыт. У 2019 годзе ў беларускіх экспертаў прайшлі навучанне больш за 20 груп замежнікаў.

— Кіраўніку краіны я далажыў пра тое, што летась завяршылі важны і складаны этап фарміра-

вання на ўсёй тэрыторыі Рэспублікі Беларусь падраздзяленняў па правядзенні новых запатрабаваных відаў экспертыз. Іх рост адзначаецца ў апошнія гады шматразова. Найперш размова ідзе пра тэхнічныя віды экспертыз — камп'ютарна-тэхнічныя, будаўніча-тэхнічныя, радыёэлектронных прылад і іншыя, — канстатаваў старшыня Камітэта судовых экспертыз.

Да спецыялістаў ведамства сталі ў 6—8 разоў часцей звяртацца праваахоўнікі, бо зразумелі: эксперты могуць адказаць на канкрэтныя пытанні. Новыя падраздзяленні ствараюцца не толькі ў сталіцы і абласных цэнтрах, але і ў буйных міжраённых вузлах, што дае магчымасць следчым у крокавай даступнасці атрымаць заключэнні спецыялістаў.

Як рэзюмаваў Андрэй Швед, сістэма Дзяржаўнага камітэта судовых экспертыз сябе апраўдала і зарэкамендавала, таму не ідзе гаворкі аб перападпарадкаванні камусьці.

Марыя ДАДАЛКА.

«Мабілізаваць усіх, але трэба абараніць старых»

Прэзідэнт заслухаў даклад па пытаннях работы беларускіх НПЗ і закрануў сітуацыю з каранавірусам

Адмыслова створанай рабочай групе лідар краіны даручыў назіраць за сітуацыяй у свеце і прымаць меры па загрузцы айчынных нафтаперапрацоўчых заводаў. Пасяджэнні групы праходзяць штодзённа, аб стане спраў Прэзідэнту дакладвалі на пачатку месяца. У гэтую суботу ў Палацы Незалежнасці адбылося чарговае абмеркаванне пытання па пастаўках вуглевадароднай сыравіны.

«Я даручаў кіраўніку гэтай групы, кіраўніку Адміністрацыі (Ігару Сергеенку, на дакладзе рабочая група прысутнічала ў поўным складзе. — «Зв.»), каб разгледзелі новыя прапановы Расійскай Федэрацыі па пастаўках вуглевадароднай сыравіны. Яны ад расіян паступілі тры дні таму, і мы дамаўляліся, што сёння разгледзім іх. Калі ў цэлым, я так разумю, **расіян пайшлі цалкам на нашы прапановы па пастаўках нафты**», — абазначыў рэчывы гутаркі Аляксандр Лукашэнка.

Падчас даклада Прэзідэнту падведзены вынікі работы беларускіх НПЗ у першым квартале ў частцы дыверсіфікацыі паставак нафты з розных крыніц. Асноўным пытаннем сталі планы галіны на другі квартал.

«Абмяркоўваліся розныя прапановы як ад пастаўшчыкоў з Расійскай Федэрацыі, так і працяг работы па пастаўках нафты з альтэрнатыўных крыніц. Задача — на наступным тыдні сфарміраваць увесь сыравінны пакет для нашых заводаў, каб яны стабільна і на эфектыўным узроўні працавалі ўвесь другі квартал, не толькі забяспечваючы ўнутраны рынак нафтапрадуктаў, але і выконваючы свае кантракты на знешнім рынку», — паведаміў журналістам старшыня канцэрна «Белнафтахім» Андрэй Рыбакоў.

Па яго словах, кошт нафты залежыць ад велізарнай колькасці фактараў. Беларускі бок будзе выпрацоўваць рашэнні па найбольш эфектыўным цэнаўтварэнні, адзначыў Андрэй Рыбакоў.

«Заводы будуць загружаныя эфектыўна», — канстатаваў старшыня канцэрна.

Пункт прызначэння

Апошнім часам ніводная нарада ў Прэзідэнта, якая б ні была заяўлена асноўная тэма, так ці інакш не абыходзіцца без каментарыяў наконт сітуацыі з каранавірусам і звязаных з ёй пытанняў.

Праблемы, напрыклад, з вяртаннем дамоў праз Расію суайчынікам, якія адпачывалі за мяжой, кіраўнік дзяржавы назваў «дзіўнымі і ўзніклімі на роўным месцы». Асабліва ўлічваючы інфармацыю Міністэрства замежных спраў, што заходняя суседкі нашмат больш пайшлі нам насустрач пры перасячэнні мяжы беларусамі. Сам лідар Беларусі запатрабаваў, каб з нашага боку не было перашкод для вяртання расіян дамоў, таму ў гэтай сітуацыі дзяржава чакала ўзаемаразумення і падтрымкі ад галоўнага партнёра.

Прэзідэнт заклікаў адказных асоб не спрашчаць

рашэнне праблемы да пядыходу кшталту «даслаць чартар, забраць людзей». Калі ў чалавека ёсць білет, да пункта прызначэння яго і трэба даставіць, паставіў задачу Аляксандр Лукашэнка.

«Там білеты да Масквы. Ну а з Масквы мы ўжо будзем думаць, як забраць нашых людзей. Так, мы можам забраць іх і з Індыі — але хто будзе кампенсавача потым страты людзям за гэтыя білеты і чартары, якія мы туды пашлём? Не трэба тут таксама панікі, **трэба спакойна разбірацца, юрыдычна выверана**, па ўсіх пытаннях», — запатрабаваў кіраўнік краіны.

Заставайцеся дома

Па тэме каранавіруса Аляксандр Лукашэнка праінфармаваў, што ў Мінску толькі за суткі праведзена тысяча тэстаў, ніводнага станоўчага не выяўлена.

«Гэта добра, але расслабляцца нельга. **Яшчэ раз трэба звярнуць увагу на старых**. Трэба мабілізаваць усіх, але трэба абараніць старых. Пасля 75 гадоў

няма чаго ўвогуле сноўдацца па вуліцы — ну выйшаў, на лавачцы пасядзеў. Пажадана, каб ужо дзеці пачаў прынесці, лекі і гэтак далей... Да 75 гадоў гэта яшчэ зарп'іма. А ў 80 гадоў (таму што па свеце аналіз рабілі, 80—81 год у асноўным гінуць людзі) — гэтым увогуле на вуліцы няма чаго выходзіць», — выказаў упэўненасць лідар дзяржавы.

Разам з тым Прэзідэнт запатрабаваў разабрацца з распаўсюджваннем фэйкаў пра смерці ад каранавіруса.

«Да людзей трэба вельмі сур'ёзна ставіцца па гэтых праблемах. Дзякуй богу, што нека яшчэ больш-менш у гэты складаны час, калі ідзе пік захворвання вострых рэспіраторных, мы нека праходзім, трымаем жа на кантролі ўсё. Не, трэба раскруціць абстаноўку, дзесьці там стварыць, узарваць нешта... Так, у людзей ужо выпрацаваўся імунітэт і да гэтай балбатні ў інтэрнэце, але чаму мы праходзім міма такіх людзей, якія гэта робяць наўмысна?» — незадаволены Лукашэнка.

Пры гэтым ён адзначыў, што работа з пажылымі беларусамі знаходзіцца на кантролі старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Наталлі Качанавай.

Паездкі — пад уласную адказнасць

Прэзідэнт звярнуў увагу, што некаторыя беларусы паляцелі на адпачынак, ігнаруючы тое, што ў свеце складаная абстаноўка з-за пандэміі і многія краіны закрываюць свае граніцы.

«Усё роўна пручы за гэтую мяжу. Тым, хто выехаў пасля нашага папярэджання, — ніякіх чартараў. Няхай там і сядзяць, калі яны туды выехалі. Яны паехалі, бачыце, адпачываць ці яшчэ чаго... Я разумю, бываюць выпадкі, калі трэба выехаць, нейкія пытанні вырашыць, — але гэта адзінкавая, іх амаль няма. **3 МЗС няхай узгадняюць — тады мы за іх будзем адказваць**», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Барвара МАРОЗАВА.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Італія апынулася на мяжы калапсу

Італія яшчэ ў канцы мінулага тыдня апырэдзіла Кітай па колькасці смяротных выпадкаў ад пнеўманіі, выкліканай новым тыпам каранавіруса. За выхадныя гэты адрыв павялічыўся. У суботу на Апенінах пайшлі з жыцця 793 чалавекі, у нядзелю — 651. Літаральна за месяц Італія ператварылася ў цалкам паралізаваную дзяржаву. Эканамічныя страты ад спынення вытворчай дзейнасці могуць склацца каля 100 мільярдаў еўра ў месяц, заявіў прэзідэнт Усеагульнай канфедэрацыі італьянскай прамысловасці (Confindustria) Вінчэнца Боча. Днямі прэм'ер-міністр Джузепе Контэ абвясціў пра закрыццё прадпрыемстваў, якія не вырабляюць прадукцыю першай неабходнасці. «Надзвычайнае санітарнае становішча перарастае ў эканамічнае, але мы справімся», — растлумачыў ён у звароце да нацыі. «Мы вырашылі запаволіць работу матора краіны, не выключы-

чаючы яго цалкам», — заявіў Контэ ў інтэрв'ю турынскай газеце la Stampa. Італьянцаў чакаюць цяжкія выпрабаванні, бо эпідэмія каранавіруса ў краіне яшчэ не дасягнула свайго піку, колькасць інфіцыраваных будзе расці. «Гэта будзе самым цяжкім днём, таму што мы не дасягнулі найбольш вострай фазы заражэння», — заявіў кіраўнік урада. Мабілізаваны ўсе, у тым ліку армія, аднак гэтага недастаткова. Ускладняе сітуацыю тое, што каля 20 працэнтаў медперсоналу італьянскіх бальніц заразіліся небяспечным вірусам. Урачоў проста не хапае. У гэтай сувязі шэраг краін аб'явіў аб аказанні дапамогі Італіі.

Аналітыкі дапусцілі абвал цэн на нафту да 3—5 долараў за барэль

Цэны на «чорнае золата» сёлета ўпалі на 60 працэнтаў — да самага нізкага ўзроўню з 2003 года. Але гэта не мяжа. Спецыялісты сцвярджаюць: падобна, што горшэе

яшчэ наперадзе. «Аналітыкі з Goldman Sachs Group Inc. і Citigroup Inc. чакаюць, што цэны будуць зніжацца ў наступныя месяцы, а некаторыя нават мяркуюць, што некаторыя рэгіянальныя цэны могуць стаць адмоўнымі, бо рынкі спрабуюць падаць сігналы аб спыненні паставак», — паведамаў Bloomberg. 18 з 20 нафтавых трэйдараў, апытаных агенцтвам, не выключваюць, што цэны працягнуць зніжацца да 20 долараў за барэль і ніжэй. Марка нафты WTI можа патаннець да 3—5 долараў. Зніжэнне цэн будзе доўжыцца ад некалькіх тыдняў да канца года, кажуць трэйдары. Яны заўважылі, што кошт нафты WTI ўпаў так моцна, што некаторыя кампаніі пачалі купляць паліва, каб сфарміраваць запас у надзеі на будучы рост. Гэта будзе актуальна толькі да тых часоў, пакуль нафтавыя рэзервуары не запоўняцца, піша Bloomberg.

